

BÁCSKAI NAPLÓ

POLITIKAI NAPILAP.

AZ ORSZÁGOS KERESZTÉNYSZOCIÁLIS SZÖVETSÉG BÁCSMEGYEI HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva negyedévre . . . 1 kor. 80 fill.
Vidékhez postán küldve negyedévre . . . 3 kor. 60 fill.
A szombati számokra helyben és vidéken:
Az öbcesel melléklettel együtt félévenként 2 korona,
anélkül félévenként 1 korona 60 fillér.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Dr. VERÉB GYULA

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Szabadka, IV., Rakóczi-utca 20. sz. Telefonszám 300.
FŐK-SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Óbcsesé, belvárosi plébánia. Telefonszám 48.
Kéziratok nem adatnak vissza. — Hirdetések
arszabály szerint.

A feminizmus ellen.

(K. Ö.) Ismeretes egyes törvényhatóságok arra irányuló törekvése, hogy az egy gyermek rendszer ellen küzdjenek s a magzatelhajtás bűnét kiírtsák. De ugyanakkor, mikor a törvényhatóságok erre törekszenek, a magyarországi feministák nyilvános gyűléseken az anyaság megakadályozására hívják fel a nőket. A törvényhatóságok most a legjobb lélekkel sem tehetnek egyebet, mint felhívni a kormány figyelmét arra, hogy a magyar feministák ezt a káros és gyilkos mozgalmát akadályozza meg.

Mit is akarnak voltaképpen a magyar feministák? Politikai jogokat, első sorban választói jogosultságot. Es mivel Justh, a képviselőház elnöke, biztatta őket, nagyon megharagudtak Andrásyra, a belügyminiszterre, aki kénytelen gyakorlati politikát csinálni és őszintén megmondotta a feministáknak, hogy ilyenre a mai viszonyok között bizony számítani sem lehet.

Nosza, lett erre nagy riadalom. Hát a nőknek még választói jogot sem adnak, akkor igazán nem érdemes élni ebben a cudar országban. Es kimondták a magyar feministák, hogy mindaddig, míg választói jogot nem adnak nekik, nem szülnék gyermekeket és a magyar nőket is felszólítják, hogy korlátozzák a születéseket.

Azt hisszük, amit a magyar feministák csinálnak, nem feminizmus, hanem perverzitás és dicsérete az olyan bűnnek, mely embergyilkosság és ha nem az, közel jár hozzá.

Nem egyéb az, mint szerelem gyümölcs nélkül. Ha törvényesített szerelem, akkor a természet ellen való bűn, ha nem törvényesített, akkor szabadszerelem. A szabad szerelem pedig aláása a kulturát.

Nézzünk jól a szeme közzé annak a tannak, mely a házasságot, mint oly intézményt akarja élni állítani, mely a házasságokra földi kínál és gyötrelmenél egyebet nem jelent. Igaz, egy elhibázott házasság súlyos bilincseket rak a házasságokra, de abból, hogy egyesek önzésből és hiúságból szenvedni kénytelenek, nem következik, hogy a házasság intézménye eltörrendő. A házasság alapja a családnak és társadalomnak. A társadalom érdeke pedig előbbre való, mint az egyéné. Egy nagy eszme — konzolidált társadalom — és az egyén

áll egymással szemben. Feltétlenül az egyénnek kell szenvednie, mikor a társadalom jóvoltáról van szó. A gyümölcstelen szeremből, még ha törvényesítve van is, senkinek sincs haszna. Sem a társadalomnak, mely csak a fajszaporodás révén tarthatja fenn magát, sem a házasságoknak, kik önkénytelenül is érzik, hogy a gyümölcstelen szerelem nem elégti ki érzelmevilágukat és bizonyos fájdalmat okozó lemondásra kényszerülnek. A házaspárok kölcsönös elhidegülésének igen sokszor a gyümölcstelen szerelem az oka. De akit ez a sors ér, tartozik magát alávetni az erkölcsnek, mely a magasabb szempontok diadalát hirdeti. De a szabad szerelmet, a természet ellen való bűnt és a szerelmet gyümölcs nélkül hirdetni, sem nem igazságos, sem nem erkölcsös dolog.

Természetesen, mi nem tudunk józan keresztény és magyar észszel gondolkodni. Nekünk idegen, keresztényellenes és nemzetközi eszmék keltenek. Holmiféle Russel asszonyságok és Forel urak nagyobb becsben állanak előttünk, mint ősi vallásunk, mely ezer évet biztosított a nemzetnek. Madame Russel politikai programmá avatja a szabad szerelmet és a gyermektelen házasságot. Forel ur pedig a keresztény teológiát szidja, mely utjában áll a fajevolúciónak, amennyiben könyörületeséget hirdet a betegekkel szemben, kiket egészségek és a társadalom hasznos tagjává kell tenni, holott ő akár egy modern spártai halálra szánja őket. Hiába, idegen apostolok, akik nem értik a magyar ember gondolkodását, ne is akarjanak minket tanítani.

A magyar feministák pedig jól tennék, ha a magyar nőket arra tanítanák, hogy éljenek hivatásuknak. Ha ezt elérik, több hasznot hajtanak nemőknek és a magyar hazának, mint a politikai feminizmus erőltetésével, melynek sem magja, sem értelme nincsen.

A szabadkai zsidó-sajtó.

A vörös Jakabok lapja, a szabadkai sajtotakaró, a demokraták szennyének mosogatója egy vörös zsidó kölyöknek ad teret, hogy megtámadja katolikus vallásunk papjait. Osszehord ebben a sajtotakaróban a zsidó gyerek keresztelést, temetést és még sok mindent. Azt hiszi a hibbant, hogy még mindig hat a keresztény papság megrágalmazása.

Nem hat már! Most már mi, világi katolikusok védjük vallásunk papjait azok-

kal szemben, akik a vörös szocializmus név alatt a megveszettek táborát toborozták össze vallásunk gyalázásával.

Azt hiszik, hogy tizenegyet és negyvenkét fillér emlegetésével még hatnak a vörös hülék.

Nem hatnak már. Tudja már a keresztény társadalom, hogy ezek a vörös Jakabok csak azért emlegetnek keresztelést és temetést a papnak fizetendő 14 fillérekért, hogy az általuk elbolondítottak, az általuk megveszített, sajnálatraméltó keresztények figyelmét eltereljék az ő zsarolásaiktól, melyeket a szegény munkásnép visznek véghez, hogy eltereljék szerencsétlen, akarat nélküli áldozataik figyelmét a zsidó szocialdemokraták által elsikkasztott, ezerekre rugó munkásfillérekről.

Hej, zsidó gyerekek, más világ van ám már ma. Ma már mi, világiak védjük ám papjainkat.

A főbocher lap, a Bácskai Hirlap is megröffen ma Jandeck Mátyást bántja, mert ez az Urániában az ugynevezett férfielődások betöltését kérte. Gonyolódik az erkölcsökkel a főbocher lap. Nem akartunk az Urániával foglalkozni, de most már muszáj.

Hát ez az Uránia bitorolja a budapesti Uránia címét. A budapesti Uránia neve alatt trágárságokat mutat be. Megszégyeníti a budapesti Uránia nevet. De hát az üzlet a zsidónál a fő, mert az Uránia zsidóké.

Jellemzésül a következőket.

Ez az áuránia Istenünk életét mutogatja mozgófényképekben. Es ez az Uránia másnap oly trágárságokat hirdet, amelyre nőket nem bocsát be. Pénzt csinál legszen- tebb érzelmeinkből, pénzt az aljas érzéki- ségből. Neki mindegy: a pénz a fő.

Es ha ezt egy katolikus vezérember szóvá teszi, egy zsidólap ráadásul még gunyt is űz az erkölcsvédelemből, mert a zsidóknak pénzt akar biztosítani.

Hát ha a főkapitány ur másképen ítél az az ő izlése. A keresztények nem dicsérik érte.

De csak előre zsidó. A keresztény társadalom marka még nem szorult egészen ökölre. Csak előre zsidók, biztassátok, hogy ökölre szorítsa.

Körutazás Amerikában.

Ejszak-Amerikai Egyesült Allamok St. Louisi világkiállítás. Utirajzok nyolevanhat tárcacikkben, százkilenevenegy képpel. Irta: Vértési Károly. Ára 12 korona. Szerző kiadása. Zombor.

A zombori irodalmi társaság illusztris elnökének, a külföldön is ismert utazónak és utleirónak, Vértési Károly ügyvédnek most jelent meg a tizenötödik munkája, mely több mint nyolevszáz lapon tárgyalja azt az utját, melyet a st. lousi kiállítás alkalmával tett Ejszak-Amerikában.

A könyv Jovánovics Leona urhölgynek, a Tulipán Szövetség — Magyar Védő Egyesület zombori elnökjének, a közművelődési és hazafias törekvések jótékonyágáról ismert előmozdítójának van ajánlva és tekintettel az előforduló sok idegen kifejezésre,

szerző a régi szokáshoz híven 33 lapra terjedő szótárral van kiegészítve.

Vértesi Károly sajátos, tömör stílusát mindenki ismeri. Képzeltető, hogy ilyen tömörséggel mennyi gondolatot lehet leírni 826 oldalon. Nincs is a szerzőnek eddigi munkái között egyetlen egy sem, mely ily változatos tartalommal dicsekedhetnék.

Az éjszaki Unio olyan rengeteg területen fekszik és akkora anyagot nyújt az utleírónak, hogy valóban nehéz rendszert tartani, mert vagy megtartja az utazó a leírásban is utirányát, mely esetben a kronologikus sorrend a szerves egység rovására uralkodik, vagy pedig logikai sorrend rontja olvasás közben azt az illúziót, mintha a szép utat a szerzővel együtt tettük volna meg. Vértesinek egyik legnagyobb érdeme, hogy az utazás sorrendjének megbontása nélkül az együvé tartozó dolgokat együtt tudja tartani; ott általánosít, a hol idő és hely van rá s a részleteket úgy csoportosítja, hogy harmonikus mozaik válik belőlük.

Vértesi Károly utjára Fiuméből indult és Triestben keresztül tért vissza, tehát a hosszabb, de érdekesebb utat választotta és ezzel alkalma nyílt a kivándorlás tanulmányozására is, a mit nem hagyott kiaknázatlanul, mint azt könyvében látjuk.

Ahol járt, minden magyar vonatkozású dolgot észrevett és leírt, sőt „Találkozás magyarokkal” cím alatt külön fejezetet is szentelt magyar honfitársai iránt táplált szeretetének. Amerika leglármásabb zürzavarában is minduntalan visszazogdol hazájára és különösen szűkebb honára, a Bácskára.

Vértesi utirajzainak kivételes hatása van az emberre. Olvasásuk után úgy érzi magát az ember, mintha csak a szerzővel együtt járta volna azt be, szóval végig élvezi a nagy utat fáradalmi nélkül.

Vér esy New Yorktól a Niagaraig, onnan Chicagóig, majd Szt. Louisig, a vilákiállításig, a Mississippi hullámairól Pittsburg vasgyáráig, Washingtonot Philadelphiaig és innen vissza New Yorkig vezet olvasóit.

Mindent megmutat, a mi egészen rendes és közönséges Amerikában, de csodálatra méltó az európai előtt. A mit azelőtt erőltetett furcsaságok tömkelegének láttunk, érthetővé és természetessé válik előtünk.

A természet sem marad az ember mögött fenséges alkotásaival. A Niagara, a Hudson, a Mississippi, a nagy tavak vidéke, a nemzeti park stb. mind az alkotó fenséges munkáját dicséri, a városok óriási parkjairól pedig elmondhatjuk, hogy ember és természet vállvetve működött, hogy érdemeket varázsoljanak a lázas munkában gyötrődő emberiség üdülésére.

Az emberek szórakozására jött létre a világ két legnagyobb mulatóhelye a New-York mellett Coney Island és a st. louisi kiállítás területén az utolérhetlen Pike. Egyik egész város, másik pláne sok ország jellemző részeinek konglomeratuma.

Nem is egyetlen könyvbe való az, a mit Vértesy nekünk bemutat írásban és képen.

Az egyes uti részletek között igen jól vannak elhelyezve azok a szakcikk, melyek a könyvnek érdekessége mellett különösen megadják kiváló értékét is. Nemcsak a kiállítás részletei vannak meglepő szakavatottsággal megírva, hanem az amerikai vasutakról, vendég-ökről, színházokról, gyógyszer-tárakról, az elnökválasztásról az Unio alkotmányáról és történetéről, a testi kiképzésről, katonaságról stb. mind külön-külön szakcikkekben számol be a szorgalmas és figyelmes utazó.

Vértesy Károly műveit jellemzi, hogy mindegyikben egy-egy eredeti új ötlettel kedveskedik olvasóinak.

Amerikai körutazásáról irt munkájának érdekességét pedig „A mi körülöttem történt” című fejezet emeli. Nyolcvan oldalt szánt szerző azon események, momentumok leírására, melyek Amerikában léte alatt figyelmét különösen megkapták és melyeket jellemzőknek talált. Az újságok napihirei, vezércikkei, szerző szemelattára lefelyt események, amerikai humor stb. stb. van egy

két mondatba beleszorítva. Máshol egyetlen gondolat, tipikus röpke kép van megvilágítva és jelegzetes részeire boncolva. Ebből a tutti-fruttiból hámozódik ki Amerika igazi sajátságos élénk képe. A.

VITA

SÓSKÚT FORRÁS VASMEGYE

ALKALIKUS NATRON-LITHIUM GYÓGYVIZ.

Orvosilag ajánlva: Hugysavas diathesis, köszvény-, cukorbetegség-, gyomor-, vese- és húgyhólyag bántalmaknál stb.

Mint üdítő és borvíz páratlan!

:: Bővebb felvilágosítással szolgál a ::

Központi iroda: Budapest, V., Lipót-körút 29. sz.

Kapható Rukovina Nándor, Farkas J. és Sztojkovics utódai urak fűszerkereskedéseikben. 50-18

A palicsi halász gyilkosai.

A Palics partján meggyilkolt halász, Mezei Péter gyilkosai megkerültek. Az egyik töredelmesen bevallotta bűnét, a másik még tagad, de tagadása haszontalan. A gyilkosok letartóztatása és a nyomozásra vonatkozó értesüléseink a következők:

A gyilkosság megbeszélése.

A szerb Szentgyörgy napján Vukovics Mitó, palicsparti tanyáján a család védszentjét ünnepelték. A ház telve volt vendégekkel. Este hét óra felé félig ittas állapotban bevetődött Mezei Péter is.

Megérkezése után rövidesen eltávoztak a vendégek, a háznép is lefeküdt, csak hárman maradtak még ébren: Mezei Péter, Vukovics Blagoj, a házigazda fia és ennek sógora Zvekics Zsivojin.

Ivasközben összeveszték. Mezei bizgatta őket, hogy a Maródiacs ellen emelt panaszukkal miresem mennek, hogy a palicsparti kaszálót elárverezze tőlük. Civakodás közben Mezei kiment.

Kintléte alatt beszéltek meg, hogy Mezeit megverik. Megállapodásuk a következő volt. Ha majd Mezei elmegy, Zvekics elkíséri, utközben leülteti, Vukovics Blagoj pedig utánnuk lopózik. Mikor Zvekics észreveszi, hogy Vukovics közel van akkor Mezeit leüti, hogy könnyebben bánhassanak el vele.

A gyilkosság.

Tíz órafelé Mezei részegen hazafelé indult. Zvekics elkísérte, s utközben csakugyan le is ültette. Mikor Vukovics közelükbe ért, egy öccentiméteres kerületű botl Zvekics leütötte Mezeit, aki elbukott, de azért még védekezett gyilkosai ellen. A két vadállat a legkegyetlenebbül összevissza rouscolta a meggyilkolt ember testét.

A gyilkosok letartóztatása.

A kis leány vallomása.

A csendőrség a gyilkosság reggelén megtudta, hogy Zvekics Zsivojin, Vukovics Blagoj és Mezei együtt voltak. Zvekics azonnal letartóztatták, mert testén két foltokat, az arcán meg karmolásokat találtak, s arra a kérdésre, hol kapta a sérüléseket, megfelelni nem akart. Rézségtségével védekezett. A gyilkosokról nem akart tudni sem ő, sem büntársa, Vukovics

A nyomozást Maródiacs Szávó, polgári rendőr is folytatta. Ez megtudta, hogy a ház vendégei között volt egy Rakics Mileva nevű nyolcéves kis leány is. Bizva abban, hogy a kis leány, ha tud valamit, nem fog hazudni, ki kérdezte a kis Milevát. Ez bevallotta, hogy a tanya körül hallott zajt, kiabálást. Megvallotta azt is, hogy őt megveréssel és sok mindennel fenyegették, ha valamit el mer árulni.

Erre azután Vukovics Blagojot is letartóztatták, aki a kisleány vallomására mindent töredelmesen bevallott. De haszontalan lett volna a tagadása már csak azért is, mert még szülei, s a háznép is ellene vallottak. Zvekics a vizsgálóbíró tartóztatta le, Vukovics Blagojot ma kísérték át a királyi törvényszék fogházába.

HIREK.

Tájékoztató.

Május 30. A Kossuth asztaltársaság majálisa, a városi erdőben. Kezdeté este 8 órakor.

— **Szterényi államtitkár Bajmokon.** Szterényi keresk. államtitkár a zombori kiállításra utaztában Bajmokon is kiszállt pár percre, hol is Koller Oszkár bácsalmási főszolgabíró vezetése alatt megjelent az egész községi előljáróság, a róm. kath. iskolaszék is és a falu apraja-nagyja. A harsogó éljenzés láthatólag meglepte az államtitkárt, de még inkább jól esett neki Koller Oszkár az ujonnan megválasztott főszolgabírónak köszöntője, akinek tán ez volt az első nyilvános főbírói funkciója. Kerekded, elegáns dikciójára Szterényi szíves szavakkal válaszolt.

— **A polgármester védője.** Tudjuk, hogy a polgármester nem tudja, hogy kik védik, mert másképp nem engedte volna, hogy egy szabadkai két filléres sajtakaró megmondja nekünk, hogy ő ellenezte a Sztantics-féle gőzmalom telepengedélyét. Eszünkbe sem volt őt megtámadni, eszünkben sem volt, hogy ezen ügyben őt megnevezzük. Személyéről, működéséről mindig a legnagyobb tisztelettel és elismeréssel irunk. És most egy sajtakaró ezen ügyben ránk fogja, hogy mi a Sztantich-féle gőzmalom ügyében a polgármestert támadtuk. A nevét sem említettük meg. Ez az igazság. Epen ezért annak a sajtakarónak az ellenünk intézett támadása nem épen hízog a polgármesterre. Van egy jó magyar közmondás, bizonyára eszébe jutott ma reggel a polgármesternek: a jó Isten csak a jóbarátomtól óvjon. Hátha még ezek a jóbarátok zsidók!

— **Iskolalátogatás.** Hétfőn este érkezett Zundl Péter kaiocsi kanonok, egyházmegyei főtanfelügyelő Bajmokra az iskolák felülvizsgálására. Kedden és szerdán látogatta meg a 11 iskolát s mindegyikben alapos vizsgálat alá vette egy a hitoktatást és tanító urakat, mint az iskolákat. Az eredménynyel nagyon meg volt a főtanfelügyelő ur elégedve, aminek több ízben kifejezést is adott. A tanítók pedig az első perctől érezhették, hogy ebben a főtanfelügyelőben olyan embert tisztelhetnek, aki barátságos leereszkedésével, a tanítók iránt való jó szívével, nemes gondolkodásával tiszteletket, szereteteket meg is érdemli.

— **Közgyűlési tárgysorozat.** A 21-iki városi közgyűlés tárgysorozatából kiemeljük a következő tárgyakat. A Ludovika Akadémia és a honvéd főreáliskola alapítványi helyeinek betöltése. A városi legelő rendtartási szabályrendelet módosítása. A városi zeneiskola, zene- és templomi énekkar szervezési szabályzatának módosítása. A Mária Valéria kórház 1907. évi zárszámodása és 1909. évi költségvetése. Lulics István felebezése a régi városháza lebontására megtartott árlejtést illetőleg. Tanács javaslata a Tompa-kelebiai hegyközség felebezése tárgyában a progony utak feltöltése és a csorda-ut kikövezését illetőleg. A Szabadkagombosi helyi érdekű vasut kérelme Kelebián a homokhordásra való engedély megadása iránt. Vujkovics L. István kérvénye segély iránt. Lovas Mátyás adóhivatali ellenőr kérvénye nyugdíjaztatás iránt. Szkala Jakab kézbesítő kérvénye nyugdíjaztatás iránt. Horváczki János I. o. rendőr kérvénye nyugdíjaztatás iránt. Horváth M. Mihály tűzoltó kérvénye nyugdíjaztatás iránt. Szili József II. o. rendőr kérvénye nyugdíjaztatás iránt.

— **Halálozás.** Fodor István, zentai nyomdavezető, harmincéves korában, ólommérgezésben meghalt.

— **Szubvenció egy szappan gyár-
nak.** Zentáról írják: Horváth Odón, ottani
iparos az államtól mintegy 20.000 korona
értékű gépfelszerelést kapott, amelyekkel
a legfinomabb szappant készítheti. Keres-
kedőink jól teszik majd, ha a külföldi szap-
pan helyett bácskai szappant közvetítenek.

— **Sertésvész.** Mohol községben, mint
az ottani járási állatorvos jelenti, szorványo-
san fellépett a sertésorbánc.

— **Nyilatkozat.** A Bácskai Napló folyó
hó 12-én megjelent számában csekélysé-
get egy csantavéri tudósító a műkedvelés
térén igen fel magasztalt. Tény az, hogy elő
adunk pünkösdkor egy szindarabot, azonban
az esetleges siker nem csupán az én érde-
mem, hanem elsősorban a rendező és végül
a szereplők általánosan. Köszönöm az illető
tudósítónak a felmagasztalást, jellemez azo-
ban, hogy erre magamat érdemesnek nem
ismerem.
Somoskövy Péter.

— **Alaptalanul megvádolt munkás.**
Tegnap feljelentették a rendőrségnél, hogy
Korcsmár István, tizennégy éves lakatosinas
meghalt. Elmondták azt is, hogy V. K. se-
géd rugta lágyékon és lökte mellbe, s hogy
a halált ez okozta. A törvényszéki bonco-
ás kiderítette, hogy a fiu tifuszban halt meg,
s hogy V. K. lakatossegédet alaptalanul gya-
nusítják.

Fényképészeti irodalom legújabb termékei.

A művészi fényképezés évkönyve.

Boltí ára 5 korona.

Szeghalmi Gyula, Amatőr fényképészek könyve.

Ára 6 korona.

Kiss Zoltán, A fényképezés kézikönyve.

Ára 1 korona 60 fillér.

Kaphatók **Heumann Mór** könyvkereskedésében
Szabadkán, Fő-tér, a Szentháromsággal szemben.

A vörös csimbóknak.

Vörös hirt, kezdjük a Bácskai Naplón,
mivel maga is ott kezdte. A Bácskai Naplót
zéró papírlapnak tiszteli. Nagyon helyes, az
ember mindig aszerint ítél, ami a fejében
van. Nohát zéró fejben, zéró ész, mást nem
is képzelhet el mint zérót. Remélem, vörös
hirt, ön a zsidókról is csak zérót képzel.

Gyerünk tovább. Majd beismeri azt az
épületes dolgot, hogy az a bizonyos Jovica
István nemcsak a papokat esalta meg, ha-
nem a cuclipistákat is. Ez igazán nagyszerű.
Igy hát oda lúkad ki tulajdonképen a dolog,
hogy ez a Jovica is szociáldemokrata volt
s mivel ott, abban a díszes társaságban jól
megtanulta a szélhámoságot, csalást, sik-
kasztást, elment világjáró útjára s először is
itt ütötte fel sátorfáját és a maguk nagyobb
dícsőségére, gyakorolta a szociáldemokrata
erkölcsöket.

Gyerünk még egy kicsit tovább. Vörös-
hirt, ön előhozakodik holmi Judás névvel
és ezt a fényes titulust reám ruházta. Hát
gondolkozzunk csak egy kicsit: ki is volt
az a Judás? Nini, de hiszen maga is zsidó
és így nem tudja és ami a fő, nem is érti
a mi bibliai történetünket, mert másképp el-
hallgatna Judással, mert Judás tulajdonké-
pen szintén zsidó volt, az ön fajtájából való,
ugye hát ismét csak oda lúkadunk ki, hogy
zsidó Judás árulta el valamikor Jézust Szó-
val Judás áruló zsidó volt. Látja, vörös hirt,
haladjon csak a megkezdett útján, még sokra
viheti, mert ha jól fog működni, bizonyosan
halhatatlan nevet fog magának kivívni a
zsidóság előtt az áruló Judást hozva szün-
telenül a keresztények emlékeztetőbe.

De gyerünk csak tovább. On az írja,
hogy nem vagyok kíváncsi több titkárunk
működésének történetére. Sőt ellenkezőleg
jobban mint valaha, mert csakis így tudom
magát a hazugságban megfogni, amire, mint
látom, elég jól ért. De ne felejtse el vörös
hirt azt, hogy én tegnap adatokat hoztam
fel, amit vagy megcáfolnia kell vagy elös-
merni. Ugy látom azonban, hogy ön vörös
hirt, szociáldemokrata testestől és párától,
azért s ez elől a téma elől ki tér, s ugy

tesz mint az eb, mikor a vízből kijön: le-
rázza magáról a hideg vizet.

Mehetünk még tovább is, vörös hirt.
Mig maga kotyogó fejét törli ujjabb hazug-
ságokon, addig én adok önnek ujjabb ada-
tokat. Csak kis adagokban, hogy meg ne
eszmöröljön tőle. Itt van például András
szombathelyi párttitkár, ezt a szombathelyiek
elcsapták, mert bebizonyosodott, hogy sik-
kaszott.

Látja, Vörös hirt, én nem töröm a fe-
jemet, mert van a cuclipisták között elég,
nem is kell válogatni. Ha erről az alakról
bővebb felvilágosítást akar, készséggel állok
a nyilvánosság előtt rendelkezésére. De itt
is van még valami. Nem ösmer valami Csil-
lag Jánost a vas és fémmunkások szövet-
ségének pénztárnokát. Ezt a szociáldemok-
ratát szintén körözték, mert közel 10.000
koronát lopott a közösből. Róla szintén bő-
vebb felvilágosítást nyújtok ha tetszik.

A mi a keresztelést, esketést, temetést,
szóval vallásunkat illeti, ha nem volna ön
füllentyüs zsidó ivadék, vitába elegendék,
de így nem érdemes. Egyet azonban minden
esetre jegyezzen meg magának s ezt köny-
nyen megértheti az ön vörös feje. Valamikor
régem még, mikor Jézus a földön járt, virág-
vasárnapján tartotta bevonulását Jeruzsá-
lembe számáron ülve. Látja, vörös hirt, ma
másként áll a világ, ma a szamarak szeret-
nének Jézuson nyargalni, de nem lehet.

Egyebekben ne felejtse el, hogy ön
adós nekem a mult cikkemre a válasszal:
t. i. vagy beösmerni adataimat, vagy meg-
cáfolni. A vörös fejére meg vigyázzon, hogy
abban a nagy fejtörésben lángot ne vessen.
De igaz most jut eszembe valami, az alá-
írásából látom, hogy szégyenli bevallani
továbbra is azt, hogy ezt a hülyeségeket
egy szociáldemokrata párt vezetőségi tagja
írja. Azonban mindegy, akár így, akár úgy
ír, a kis csacsi oroszlan bőrből is csak csacsi
marad.

Román Nándor,

az alföldi keresztény szociálisták
kerületi titkára.

Mindenki használja az egyedül kipróbált
ártalmatlan és biztos hatású

„REFORM“ KENŐCSÖT,
mely a legújabb szer a láb-, kéz- és
hónalj-izzadás ellen. Ezen szer megszü-
nteti az izzadást, büzt és lábégést, meggyó-
gyítja a feldörzsölést, sőt annak keletkezését
is megakadályozza. Alkalmazása mellett a
láb szárazon marad és biztosítja a könnyű
járást. A kenős nem piszkít, nem fest s
kellemes illatu. Már az első bekenésre fel-
tűnő az eredmény! Nyílt sebre nem való!
Használati utasítás a tégely alsó részén. Kap-
ható ifj. Illés Antal gyógyszerárban
Szabadkán, a főposta átellenében, Népbank-
palota. Nagy tégely 1 korona. Próba-
tégely 60 fillér. 392-2

A féltékenység büne.

— Saját tudósítónktól. —

A zenta-tornyosi bucsu vallásos han-
gulatát egy féltékenykedő legény dühöngése
zavarta meg.

A bűnös esetről szóló tudósítás a kö-
vetkező:

A tornyosi bucsu alkalmából Csatai
József mostoha fiát Varga Ferenc 18 éves
legényt megtámadták, Molnár János fia,
István és egy legénytársa, Kecskés Nedaj
Péter, amint Varga Ferenc kíséretársai sze-
gődött egy tanyai leány mellé. Molnár János
fia, István bottal leütötte Varga Ferencet,
mire a leány elfutott.

Midőn a leütött legény a kemény ütés-
től megszedülve a földre rogyott, akkor
Molnár István elővette bicskáját és azt a
földönfekvő legényre emelte majd kezébe
döfte oly erővel, hogy annak kezefejét tel-
jesen keresztül szurta.

Molnár István barátja Kecskés Nedaj
Péter a veszekedésnek mindvégig szemtanuja
volt, ő a veszekedésbe nem folyt be, csak
midőn Varga Ferenc már eszméletlen álla-
potban volt, távozott ő is az ijedtség miatt
józanodni kezdő barátjával.

Molnár István elkövetett bűntény miatt
a bűn ető bíróság elé kerül.

REGÉNY.

AZ ANTIKRISZTUS CSODÁJA.

Fordítja: Kőrömczy Ernő. 123

— Ninó, — felelte Zia anyó, — te
persze nem tudod, miket híresztelt az
az asszony Signor Gasparórol meg Pepárol a
szomszédok előtt.

— Ugyan ki törődik a vénasszonyok
pletykáival? — vágta vissza amaz.

— Ha Pepa egyébhez sem értene, de
ebédünket ő készíthetné el, — vágta beszéd-
jükbé Turiddo.

— Signora Gasparo fünek fának azt
beszélte, hogy férje csak azért engedte
lopkodni a kenyeret, mert ő Pepával...

— Anyám! — szakította félbe Nino
lángbaborult arccal. — Nekem semmi ked-
vem Pepa kedvéért gályára kerülni.

— Igaztévő jó keresztény nem jut a
gályára, — felelte rá Zia anyó.

— Ninó, — szólt bátyjához Turiddo,
— menjünk a városba s kerítsünk valami
harapni valót.

Hirtelen nevetést hallottak a hátuk
mögött. Falco kacagott ott.

Kevéssel utóbb Falco már Signora
Gasparo boltjába nyitott be s egy kenyeret
kért. A szegény asszony egészen elhült,
mikor maga előtt látta Pepa bátyját. Akkor
aztán azzal próbálta megnyuktatni magát,
„Hisz ez most a munkáról tér haza. Bizony-
ára otthon sem volt még. A történekről
sejtelve sem lehet.“

— Beppo, — szólt hozzá a pékmes-
terné, — mert akkor még csak így nevez-
ték Falcot, — mi van a szürettel? Azt hitte,
hogy amaz szokás szerint legfeljebb csak
egyedűnyög rá majd.

Azonban annak most az egyszer ugyan-
csak nekieredt a nyelve. Hosszan, bőven
beszélte el, hány prüssel hordtak már tele.
„Tudja-e ön, — kérdezte aztán, hogy a
bérlet tegnap meggyilkolták?“

— Oh igen, szegény Signor Riego,
hallottam a rettenetes szerencsétlenségéről.
De hát miképp is történt? tudakolta aztán.

— Salvatore volt a tettes. De tán jobb
lenne, ha a signora nem is hallana többet
a véres gyilkosságról?

— Oh nem, ha már megtörtént beszél-
hetünk róla.

— Salvatore megragadta... nézze
csak Signora, így! — Falco kirántotta
kését s elkapta az asszony fejét. — „Aztán
szépen kettémetszette a nyakát egyik fülé-
től a másikig így ni.“

A mit Salvatore mondott, meg is tette
mindjárt. Az asszony hangtalanul esett össze.
Falco akkor gályarabságra ítelték s
öt esztendő el is töltött ott.

Borzadva hallgatja ezt az elbeszélést
Diamante népe. „Falco vakmerő egy ember“
mondogatják. „Nincs, mi szándékától elret-
tentse őt.“

Még egy történetet elevenítettek fel
aztán.

Falco Augustába került a gályarabok
közé. Itt ismerte meg Biagio cimboráját, ki
azóta, mintha csak szívéhez lett volna nőve,
nem tudott megválni tőle. Egyik nap egy
harmadik rabtársukkal földmunkához ren-
delték ki őket. A felügyelő ásatott kertet
villája körül. Nyugodtan, szótlánul forgatták
a földet, de szemüket kémlélődve járaták
körös-körül. A falakon kívül voltak a hon-
nan beláthatták a zöldhegyes völgyeket s
az Aetna égbenyuló csucsát. „Most, vagy
soha“ — suttogta Falco Biagio felé. —
Lokább meghalok, semhogy visszatérjek a
gályákra, — adta vissza halkán a szót Biagio.
Akkor harmadik fegyencársukat avatták be
tervökbe, ki aztán maga is ráállt a szökésre.
(Folyt. köv.)

Szerkesztői üzenet.

S. P. Csantavér. Szerénysége is annak a
bizonyítéka, hogy a dícsőretet valóban megérdemli.
Az illető tudósító ismeretlen akar maradni, s épen
ezért, — sajnálatunkra, — meg nem nevezhetjük.
Nincsen pénz. A cikk elkészült; mert bi-
zony most van pénz. Csak mindenkinek nincs.

Legjobb ez idő szerint a valódi szabadalmazott „TURUL” peronoszpóra permetező,

mely a kecskeméti mezőgazdasági kiállításon aranyéremmel lett kitüntetve,
mert a hord ereje a legmagasabb gyümölcsfákra is fel visz, a szőlő permetezésénél
a legfinomabb köd arányban permetez.

Egyedüli elárúsítója: **BARTEK KÁROLY, rézműves** (I. IV. kör, Damjanich-utca 614. sz. a.)
ahol is bármilynemű permetezők javítása pontosan és jutányosan eszközöltetnek. 372-33-17

Kiadó villa
Palicson,
közvetlen a földmives-iskola
igazgatói lak mellett
2 szoba, 2 verenda,
konyha, pince stb.
azonnal kiadó.

Bővebbet:

Nagy Ferenc

építőmester 380-10-10

VI., Halasi-ut 377. sz.

„Gépész“

című műszaki lap az egyedüli, mely hivatásosan foglalkozik a gépészek társadalmi helyzetével és ingyenes közvetítésével, melynek előfizetési ára egész évre 4 korona, félévre 2 korona 10 fillér. A gépész és kazánfűtői vizsgára előkészítő kézikönyv 2 korona 85 fillér. Kazánfűtői és összes gépészeti vizsgákra előkészítő kézikönyv 130 rajzzal 300 oldal 4 kor. 50 fillér. Villamossági káté villanycsengők és telefonkezeléséről 5 korona 50 fillér. Aratógépek szerkezete és kezelése 1 korona 85 fillér. 1908. évi gépészeti zsebnaptár, mely a gépészeti tudnivalók tárháza 1 korona 35 fillér.

Gépész kiadóhivatalában:

Szeghalom.

Üzlet megnagyobbítás.

Van szerencsém értesíteni az érdeklődő vevő- és gazdaközön-
séget, hogy

szijgyártó-üzletemet

365-12-12

megnagyobbítottam s állandó nagy raktárt tartok minden fajta
kocsizó és nyerges lószerszámokból úgy, hogy
100 ló minden pillanat-
ban felszerelhető.

Megrendelések gyors és ju-
tányos áron a **legjobb**
anyagból készülnek el.

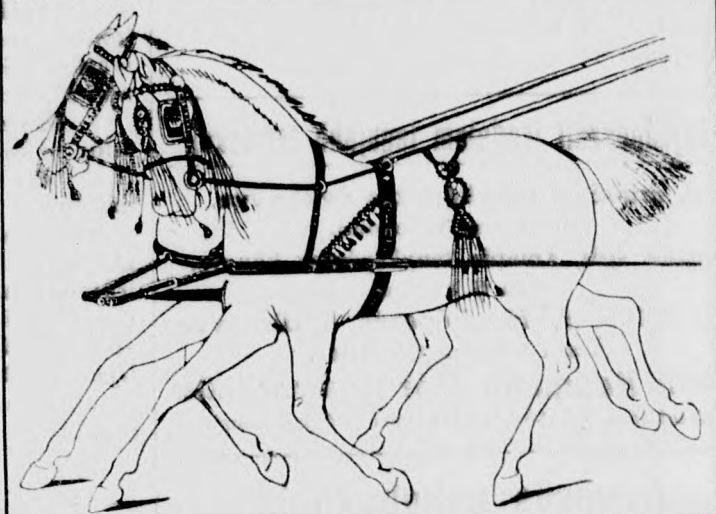
Bármily nálam rendelt áru-
ért több évi **jótállást**
vállalok.

➡ Kivánatra képes árjegyzék
ingyen és bérmentve küldetik. ➡

Tisztelettel

Andrássy György

Teréz-tér 83., saját ház.

HIRDETÉSEKET

árszabályzat szerint

felvesz a kiadóhivatal

— SZABADKÁN,

Rákóczi-utca 20. sz.

és

FILOY JENŐ

papirkereskedő

Damjanich-utca 106. sz.

Második kiadás!

Keves röpirat éri Magyarországon
a második kiadást. Ezen kevesek
:: közé tartozik a ::

„SZÓIMÁDÁS.“

című politikai röpirat, mely első
kiadásában 120,000 példány-
ban kelt el, s most újabb 15,000
:: példányban jelent meg. ::

A „Szóimadás“ ára 20 fillér.

10 példány 1 korona 80 fillér.

Kapható: kiadóhivatalunkban.

A MI IGAZ HITÜNK.

Irta: **Hiersch Ágoston.**

Ez a munka az óriási német katolikus irodalomban is jelentős helyet vívott ki magának, s Körmöczy Ernő zamatos szép magyar nyelvű fordításban méltó arra, hogy a mi litteratúránkban is tért hódítson. — S mit foglal magában a könyv? Mikor olvassuk, úgy érezzük magunkat, mintha angyal szárnyak emelnének a magasba, a honnan egy pillantással áttekinthetjük mindazt, mi szent hitünkben foglalva van. Méltó, hogy helyt találjon minden katolikus könyvei közt, legyen az ifju vagy felnőtt.

Ára füzve 40 fillér, egész vászonba kötve 70 fillér.

Megrendelhető:

a Szabadkai Nyomda- és Hirlapkiadó-vállalat
mint szövetkezetnél Szabadkán.

Lapunk kiadóhivatalában kapható:

A FALU SZÉPE.

Angol regény 2 kötetben.

Irta:

M. B. CROKER.

Fordította:

DUGOVICH IMRE.

Ára a két kötetnek bérmentes

küldéssel 1 korona.